

Raport z działalności
Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
w 2013 r.

ABW – ogólna charakterystyka	5
Działania	5
Budżet	11
Zatrudnienie	12
Nadzór i kontrola nad ABW	12
Współpraca międzynarodowa	13
Bezpieczeństwo wewnętrzne	17
Zwalczanie terroryzmu i przeciwdziałanie ekstremizmom	17
Ochrona cyberprzestrzeni RP	19
Kontrwywiad	20
Ochrona bezpieczeństwa ekonomicznego	21
Osłona antykorupcyjna	25
Popularyzacja problematyki bezpieczeństwa	27
Współpraca z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	27
Konferencje i warsztaty	27
Szkolenia dla urzędników i osób publicznych	28
Konkurs Szefa ABW na najlepszą pracę licencjacką/magisterską z dziedziny bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	29
Projekty naukowo-badawcze	31
Modernizacja systemów teleinformatycznych	31
Działania innowacyjne Biura Badań Kryminalistycznych ABW	31
Komunikacja ze społeczeństwem	33
Witryny internetowe ABW	33
„Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”	33
Rzecznik Prasowy	34

ABW—OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest służbą właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego. Będąc jedną z pięciu polskich służb specjalnych¹, ABW posiada najszerszy zakres zadań i obowiązków, z czego część — kontrwywiad w sferze cywilnej, zwalczanie na terytorium kraju terroryzmu i proliferacji broni masowego rażenia oraz ochrona informacji niejawnych w relacjach międzynarodowych — jest przypisanych wyłącznie Agencji.

W ubiegłym roku ABW realizowała zadania określone w *Ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu*², a także ujęte w wytycznych Prezesa Rady Ministrów określających kierunki działania służby w 2013 roku i w planie pracy. Kontynuowano również wprowadzanie zmian strukturalnych mających na celu zwiększenie efektywności wykonywanych zadań.

Działania

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego realizuje działania: analityczno-informacyjne, operacyjno-rozpoznawcze, procesowe, w ramach systemu ochrony informacji niejawnych oraz bierze udział w procedurach opiniotwórczych.

- ANALITYCZNO-INFORMACYJNE
- OPERACYJNO-ROZPOZNAWCZE
- W RAMACH SYSTEMU OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH
- PROCESOWE
- WYDAWANIE OPINII

¹ Pozostałe to: Agencja Wywiadu, Służba Wywiadu Wojskowego, Służba Kontrwywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne.

² W dalszej części tekstu nazywana „Ustawą o ABW”.

Działania analityczno-informacyjne

ABW pozyskuje oraz przetwarza informacje istotne dla ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego. Następnie, zgodnie z art. 18 ustawy o ABW, przekazuje je Prezydentowi RP, Prezesowi Rady Ministrów oraz poszczególnym członkom Rady Ministrów.

Produkty analityczno-informacyjne Agencji są efektem czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych. Ich celem jest ocena ryzyka, prognozowanie i planowanie, co wspomaga procesy decyzyjne oraz pozwala zapobiegać negatywnym skutkom zjawisk i wydarzeń.

W 2013 r. ABW sporządziła ponad 300 raportów, opracowań monograficznych i materiałów informacyjnych dotyczących m.in. zagrożeń:

- godzących w podstawy ekonomiczne kraju, bezpieczeństwo energetyczne oraz związanych z przestępczością zorganizowaną, a także korupcją wśród osób sprawujących funkcje publiczne,
- ze strony obcych służb specjalnych, w tym w stosunku do strategicznych sektorów gospodarki,
- ze strony organizacji terrorystycznych oraz środowisk i grup o charakterze ekstremistycznym,
- związanych z cyberprzestępczością.

Ważnym ogniwem pracy analityczno-informacyjnej Agencji są wydziały analityczne utworzone w Biurze Prawnym ABW. Jednym z ich zadań jest prowadzenie stałego monitoringu projektów aktów prawnych pozostających we właściwości Agencji oraz wszystkich innych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo państwa. Działania te prowadzone są w ramach Rządowego Procesu Legislacyjnego

oraz procedur prawodawczych Unii Europejskiej.

Działania operacyjno-rozpoznawcze

Wykonywanie przez ABW czynności operacyjno-rozpoznawczych jest ściśle związane z realizacją ustawowych zadań. Są to przewidziane prawem działania umożliwiające pozyskiwanie w sposób niejawnym informacji o osobach, miejscach lub zdarzeniach.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o ABW przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Szefa ABW, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może w drodze postanowienia zarządzić kontrolę operacyjną. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na: sprawdzaniu treści korespondencji, zawartości przesyłek, a także stosowaniu środków technicznych umożliwiających uzyskiwanie w sposób niejawnym informacji i dowodów oraz ich utrwalanie, a w szczególności rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych.

W zależności od rodzaju prowadzonych działań funkcjonariusze ABW mogą również stosować niejawnie nabycie lub przejęcie przedmiotów pochodzących z przestępstwa (tzw. zakup kontrolowany) lub niejawnie nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa (tzw. przesyłka niejawnie kontrolowana). Czynności te realizowane są na podstawie zarządzenia Szefa ABW po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego.

Zgodnie z art. 23 ust.1 pkt 6 ustawy o ABW funkcjonariusze Agencji w trakcie wykonywa-

nia czynności operacyjno-rozpoznawczych mogą prowadzić obserwację, czyli monitorować i rejestrować przy użyciu środków technicznych obraz zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięk towarzyszący tym zdarzeniom.

Uzyskiwane drogą operacyjno-rozpoznawczą informacje są analizowane i przetwarzane w celu przekazania uprawnionym odbiorcom lub wykorzystywane zgodnie przepisami Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego do rozpoznawania i wykrywania przestępstw oraz ścigania ich sprawców w ramach postępowań karnych.

Art. 36 ustawy o ABW pozwala Agencji na korzystanie z pomocy obywateli³, których dane, poza określonymi przypadkami, nie mogą zostać ujawnione.

Działania procesowe

Na podstawie ustawy o ABW, a także na podstawie *Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego*, Agencja posiada uprawnienia procesowe, aby skutecznie

realizować zadanie wykrywania najpoważniejszych przestępstw, które godzą w bezpieczeństwo państwa i jego porządek konstytucyjny, oraz ścigania ich sprawców.

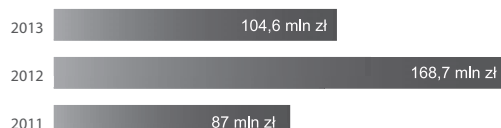
Uprawnienia funkcjonariuszy o charakterze procesowym i administracyjno-porządkowym określa art. 23 ustawy o ABW.

Zalicza się do nich m.in.:

- zatrzymywanie osób,
- przeszukiwanie osób i pomieszczeń,
- legitymowanie osób,
- stosowanie środków przymusu bezpośredniego,
- kontrolę osobistą.

W 2013 r. ABW prowadziła łącznie 383 postępowania przygotowawcze, spośród których 189 zostało zakończonych.

Zabezpieczono mienie o łącznej wartości 104,6 mln złotych.

Działania w ramach systemu ochrony informacji niejawnych

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego prowadzi szereg działań sprawdzeniowych, profilaktycznych i kontrolnych w celu zapobiegania ewentualnym przypadkom ujawniania informacji niejawnych. Zadania te są realizowane w formie:

- czynności sprawdzających wobec osób ubiegających się o dostęp do informacji niejawnych oraz – jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi okolicznościami – także wobec osób, które taki dostęp już posiadają,
- cyklicznych szkoleń osób mających uzyskać lub już posiadających dostęp do in-

³ ABW nie może przy wykonywaniu swoich zadań korzystać z tajnej współpracy: posłów i senatorów, osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, o których mowa w art. 2 *Ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska*, dyrektorów generalnych w ministerstwach, urzędach centralnych lub urzędach wojewódzkich, sędziów, prokuratorów i adwokatów, członków rady nadzorczej, zarządu oraz dyrektorów programów „Telewizji Polskiej – Spółka Akcyjna” i „Polskiego Radia – Spółka Akcyjna”, a także dyrektorów terenowych oddziałów „Telewizji Polskiej – Spółka Akcyjna”, dyrektora generalnego, dyrektorów biur oraz kierowników oddziałów regionalnych „Polskiej Agencji Prasowej – Spółka Akcyjna”, nadawców w rozumieniu art. 4 pkt 1 *Ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji*, redaktorów naczelnych, dziennikarzy lub osób prowadzących działalność wydawniczą, o których mowa w *Ustawie z dnia 26 stycznia 1984 r. prawo prasowe*, rektorów, prorektorów i kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych w publicznych i niepublicznych szkołach wyższych, członków Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej i Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

formacji niejawnych oraz prowadzenia doradztwa w tym zakresie,

- czynności sprawdzających wobec przedsiębiorstw chcących ubiegać się o możliwość przetwarzania informacji niejawnych oraz już przetwarzających takie informacje,
- kontroli fizycznego zabezpieczenia dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne (budynki instytucji, w których przetwarzane są informacje niejawne, także należące do przedsiębiorstw, szafy do przechowywania dokumentów), w tym organizacji kancelarii tajnych i obiegu dokumentów niejawnych w tych instytucjach,
- certyfikowania urządzeń i akredytacji systemów teleinformatycznych mających służyć do przetwarzania w nich informacji niejawnych oraz już je przetwarzających.

Zgodnie z ustawą o ochronie informacji niejawnych Szef ABW pełni funkcję Krajowej Władzy Bezpieczeństwa i w związku z tym Agencja realizuje wskazane powyżej zadania również w stosunku do informacji niejawnych międzynarodowych, tj. takich, które są wymieniane z partnerami zagranicznymi na mocy umów bilateralnych, wielostronnych oraz w ramach organizacji międzynarodowych.

Bezpieczeństwo osobowe

ABW prowadzi poszerzone postępowania sprawdzające oraz uczestniczy w zwykłych postępowaniach sprawdzających realizowanych przez pełnomocników do spraw ochrony informacji niejawnych. Podejmowane czynności w każdym przypadku obejmują weryfikację, czy osoba sprawdzana:

- nie ma powiązań z obcymi służbami specjalnymi, grupami ekstremistycznymi oraz organizacjami przestępczymi, w tym w szczególności terrorystycznymi,

- nie jest podatna na szantaż lub wywieranie presji,
- w wypełnianej na potrzeby postępowania sprawdzającego ankiecie bezpieczeństwa osobowego oraz toku postępowania sprawdzającego nie podawała nieprawdziwych informacji,
- właściwie postępowała z informacjami niejawnymi w przeszłości.

W trakcie poszerzonych postępowań sprawdzających weryfikuje się ponadto:

- sytuację majątkową osoby sprawdzanej, tj. czy poziom jej życia ma odzwierciedlenie w uzyskiwanych dochodach,
- stan jej zdrowia – tylko w zakresie zdrowia psychicznego oraz uzależnień.

ABW prowadzi postępowania sprawdzające wobec osób zatrudnionych lub ubiegających się o pracę w instytucjach państwowych (w tym ministerstwach, kancelariach Sejmu i Senatu, urzędach centralnych, administracji terenowej i samorządowej) oraz wobec pracowników przedsiębiorstw w przypadku:

- ubiegania się o uzyskanie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli „tajne” i „ściśle tajne” (w tym drugim przypadku – także wobec posłów i senatorów),
- ubiegania się o uzyskanie dostępu do informacji niejawnych międzynarodowych o klauzuli będącej odpowiednikiem klauzuli „poufne” lub wyższej (w tym przypadku tylko 4 osoby zajmujące najwyższe funkcje państwowe – Prezydent RP, Prezes Rady Ministrów oraz Marszałkowie Sejmu i Senatu – nie muszą poddawać się sprawdzeniom),
- zajmowania stanowiska kierownika jednostki organizacyjnej, jeżeli z funkcją tą wiąże się konieczność posiadania do-

stępu do informacji niejawnych o klauzuli „poufne” lub wyższej,

- zajmowania stanowiska pełnomocnika ochrony lub zastępcy pełnomocnika ochrony.

Postępowania sprawdzające kończą się decyzjami administracyjnymi w postaci:

- wydania poświadczenia bezpieczeństwa,
- decyzji o odmowie wydania poświadczenia bezpieczeństwa,
- decyzji o umorzeniu postępowania sprawdzającego (z przyczyn formalnych, najczęściej w przypadku rezygnacji osoby z ubiegania się o dostęp do informacji niejawnych).

W 2013 r. ABW wydała łącznie 8663 poświadczeń bezpieczeństwa, z czego 308 osobom zatrudnionym w kancelariach: Prezesa Rady Ministrów, Sejmu, Senatu oraz Prezydenta RP.

WYDANE POŚWIADCZENIA

DECYZJE O ODMOWIE WYDANIA POŚWIADCZENIA

Jeżeli wobec osoby posiadającej ważne poświadczenie bezpieczeństwa zostaną ujawnione nowe fakty wskazujące na to, że może ona nie dawać rękojmi zachowania tajemnicy, ABW albo pełnomocnik ochrony – w zależności od tego, do jakiej klauzuli tajności osoba ta ma dostęp na podstawie posiadanego poświadczenia oraz jakie zajmuje stanowisko – wsz-

czyna kontrolne postępowanie sprawdzające. Tego rodzaju postępowanie kończy się:

- decyzją o cofnięciu poświadczenia bezpieczeństwa (najczęściej),
- potwierdzeniem zdolności osoby do dalszego posiadania dostępu do informacji niejawnych (jeżeli w toku postępowania kontrolnego zostaną wyjaśnione wątpliwości co do dawania rękojmi zachowania tajemnicy przez osobę posiadającą poświadczenie bezpieczeństwa),
- decyzją o umorzeniu postępowania (z przyczyn formalnych albo gdy postępowanie nie zostanie zakończone w inny sposób przed upływem 12 miesięcy).

DECYZJE O COFNIĘCIU POŚWIADCZENIA

Bezpieczeństwo przemysłowe

Postępowanie bezpieczeństwa przemysłowego jest prowadzone na wniosek przedsiębiorcy. Obejmuje ono sprawdzenie przedsiębiorcy, kierownika komórki odpowiedzialnej za ochronę informacji niejawnych oraz osób mających do nich dostęp. Celem przeprowadzenia postępowania sprawdzającego jest ustalenie czy przedsiębiorca posiada zdolność do ochrony informacji niejawnych, w tym sprawdzenie m.in.: struktury kapitału oraz powiązań kapitałowych, źródła pochodzenia środków finansowych, struktury organizacyjnej, systemu ochrony informacji niejawnych, wszystkich osób wchodzących w skład organów zarządzających i kontrolnych przedsiębiorcy. Sprawdzeń danych zawartych w kwestionariuszu oraz innych informacji uzyskanych w trakcie postępowania dokonuje się w rejestrach, ewidencjach, kartotekach, także tych powszechnie niedostępnych.

WYDANE ŚWIADECTWA

DECYZJE O ODMOWIE WYDANIA ŚWIADECTWA

DECYZJE O COFNIĘCIU ŚWIADECTWA

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. w toku pozostawały 131 postępowań bezpieczeństwa przemysłowego.

Certyfikacja urządzeń i akredytacja systemów teleinformatycznych

Rozdział 8 ustawy o ochronie informacji niejawnych stanowi, że ABW udziela akredytacji bezpieczeństwa teleinformatycznego dla systemów teleinformatycznych przeznaczonych do przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „poufne” lub wyższej. Dokumentem potwierdzającym skuteczność systemu jest świadectwo akredytacji bezpieczeństwa teleinformatycznego.

W 2013 r. ABW wystawiła **291** świadectw. Ponadto Agencja wydała **457** certyfikatów ochrony elektromagnetycznej, **12** certyfikatów ochrony kryptograficznej oraz **143** certyfikaty zgodności.

Kontrola ochrony informacji niejawnych

Agencja przeprowadza kontrolę ochrony informacji niejawnych i przestrzegania przepisów obowiązujących w tym zakresie, z uwzględnieniem prawidłowości postępowań sprawdzających prowadzonych przez pełnomocników ochrony. Odbywa się to na podstawie rocznego planu kontroli. Ponadto w przypadku uży-

skania informacji wskazujących na występowanie istotnych zagrożeń systemu zabezpieczenia informacji niejawnych lub nieprawidłowości dotyczących postępowań sprawdzających Szef ABW może zarządzić kontrolę doraźną w danej jednostce. W 2013 r. pion ochrony informacji niejawnych ABW wszczął 51 kontroli, w tym 41 planowanych oraz 10 zarządzo-nych w trybie doraźnym. W 19 przypadkach skierowano wystąpienia pokontrolne do kierowników jednostek kontrolowanych. W pozostałych przypadkach czynności kontrolne są w toku lub trwa sporządzanie dokumentacji po-kontrolnej.

LICZBA PRZEPROWADZONYCH KONTROLI

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły głównie:

- organizacji systemu ochrony informacji niejawnych polegających m.in.: na zatrudnianiu w pionach ochrony osób (w tym również pełnomocników ochrony i kierowników kancelarii tajnych) nie spełniających kryteriów ustawowych, a także braku aktualnej dokumentacji sporządzanej w jednostkach organizacyjnych, np. planów ochrony informacji niejawnych,
- prowadzenia ewidencji kancelaryjnych w sposób utrudniający ustalenie miejsca przechowywania dokumentów zawierających informacje niejawne,
- stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego nie spełniających wymagań w zakresie certyfikacji wyrobów,
- nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa teleinformatycznego poprzez przetwarzanie informacji niejawnych przy

użyciu systemów teleinformatycznych nieposiadających akredytacji,

- niewłaściwej realizacji obowiązków ze strony administratorów systemów teleinformatycznych i inspektorów bezpieczeństwa teleinformatycznego.

W toku kontroli, na podstawie poczynionych ustaleń, skierowano do prokuratury 3 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

W dniach 2-6 września 2013 r. funkcjonariusze ABW brali udział w inspekcji Biura Bezpieczeństwa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w zakresie ochrony informacji niejawnych sojuszu w Rzeczypospolitej Polskiej. Skontrolowano 6 jednostek organizacyjnych. **W ocenie inspektorów określone przez NATO standardy ochrony informacji niejawnych w każdym aspekcie bezpieczeństwa są przez Polskę wypełniane na wysokim poziomie.**

Udział w procedurach opiniodawczych

ABW w 2013 r. uczestniczyła w realizacji procedur, których celem było wydanie opinii dotyczących m.in.: udzielenia zezwolenia na osiedlenie się obcokrajowców na terytorium Polski, przyznania koncesji na wytwarzanie broni i amunicji oraz obrót nimi, a także wydania zezwolenia na międzynarodowy obrót sprzętem wojskowym i uzbrojeniem oraz przyznania Karty Polaka.

LICZBA WNIOSKÓW O LEGALIZACJĘ POBYTU CUDZOZIEMCÓW

LICZBA WNIOSKÓW O KONCESJE NA OBRÓT BRONIĄ I AMUNICJĄ

LICZBA WNIOSKÓW O PRYZNANIE KARTY POLAKA

LICZBA OPINIOWANYCH WNIOSKÓW WIZOWYCH

Budżet

Środki finansowe przyznawane są Agencji w ramach ustawy budżetowej. W 2013 r. Wydatki ABW zamknęły się kwotą 502,7 mln zł.

Zarówno planowanie, jak i wykonanie budżetu ABW podlega corocznej kontroli ze strony właściwych komisji parlamentarnych oraz Najwyższej Izby Kontroli. Kontrola przeprowadzona przez NIK potwierdziła prawidłową realizację budżetu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w 2013 r. oraz przestrzeganie zasad gospodarności, oszczędności i celowości wydatków.

BUDŻET ABW W LATACH 2010 - 2013

WYDATKI RZECZOWE ABW W LATACH 2010 - 2013⁴

⁴ Są to wydatki związane z obsługą działalności Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (m.in.: szkolenia, obsługa obiektów, zakupy i eksploatacja sprzętu) bez środków na wynagrodzenia i świadczenia osobowe.

Zatrudnienie

Szczególny charakter zadań stawianych ABW przez ustawodawcę wymaga bardzo starannego i rygorystycznego doboru kadr.

Służbę w ABW może pełnić obywatel polski, który wykazuje nieskazitelną postawę moralną i patriotyczną, korzystający z pełni praw publicznych, posiadający co najmniej średnie wykształcenie i określone kwalifikacje zawodowe oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której go-
tów jest się podporządkować.

Każdy funkcjonariusz w dniu podjęcia służby składa ślubowanie:

*Ja, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej,
świadom podejmowanych
obowiązków funkcjonariusza
Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
ślubuję służyć wiernie Narodowi,
chronić ustanowiony
Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej
porządek prawny,
strzec bezpieczeństwa Państwa
i jego obywateli, nawet z narażeniem życia.
Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję
pilnie przestrzegać prawa, dochować
wierności konstytucyjnym organom
Rzeczypospolitej Polskiej,
przestrzegać dyscypliny służbowej
oraz wykonywać rozkazy
i polecenia przełożonych.
Ślubuję strzec tajemnicy państwowej
i służbowej, a także honoru,
godności i dobrego imienia służby
oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej.*

Nadzór i kontrola nad ABW

Działalność Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego kontrolują instytucje państwo-

we posiadające do tego uprawnienia. Zakres kontroli ograniczony jest przepisami o ochronie informacji niejawnych. Organami państwowymi uprawnionymi do sprawowania nadzoru nad ABW są: Prezydent RP, Prezes Rady Ministrów, sądy, Prokurator Generalny, Sejmowa Komisja ds. Służb Specjalnych, Kolegium ds. Służb Specjalnych, Najwyższa Izba Kontroli.

Prezydent RP wyraża opinię o zgłoszonym przez premiera kandydacie na stanowisko szefa służby.

Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad ABW w sposób bezpośredni lub za pośrednictwem powołanego w tym celu ministra koordynującego prace służb specjalnych. Zgodnie z *Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Bartłomieja Sienkiewicza — Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie koordynacji służb specjalnych* to właśnie ministrowi spraw wewnętrznych została powierzona koordynacja i nadzór nad działalnością służb specjalnych.

Sejmowa Komisja ds. Służb Specjalnych opiniuje projekty regulacji prawnych dotyczących wszystkich działających w Polsce służb specjalnych oraz wyraża opinię na temat kierunków pracy służb, opierając się na informacjach przedstawianych przez ich szefów. Opiniuje również wnioski w sprawie powoływania poszczególnych osób na stanowiska szefów i ich zastępców. Do zaopiniowania przedstawiane są jej także projekty budżetu państwa w zakresie dotyczącym służb specjalnych oraz sprawozdania z jego wykonania. Ponadto Komisja ma prawo do wydawania ocen na temat współdziałania służb specjalnych z organami administracji państwowej i organami ścigania oraz badania skarg dotyczących ich działalności.

Kolegium ds. Służb Specjalnych, działające przy Radzie Ministrów, jest organem opiniotawczo-doradczym w sprawach programowania, nadzorowania i koordynowania działalności ABW oraz innych służb. Do zadań Kolegium należy formułowanie ocen lub wyrażanie opinii dotyczących powoływania i odwoływania m.in. Szefa ABW. Ponadto spośród uprawnień kontrolnych Kolegium należy wymienić prawo do opiniowania: kierunków i planów działań służb specjalnych, szczegółowych projektów budżetów służb, wykonywania powierzonych im zadań oraz rocznych sprawozdań z ich działalności. Kolegium posiada uprawnienia do koordynacji działalności ABW, AW, SKW, SWW i CBA, a także współpracy tych służb z Policją, Strażą Graniczną, Żandarmerią Wojskową, Biurem Ochrony Rządu, Służbą Celną, urzędami skarbowymi, izbami skarbowymi, organami kontroli skarbowej, organami informacji finansowej i służbami rozpoznania Sił Zbrojnych oraz ich współdziałania w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa państwa.

Najwyższa Izba Kontroli kontroluje działalność ABW w zakresie wykonania budżetu państwa oraz realizacji ustaw i innych aktów prawnych dotyczących działalności finansowej, gospodarczej i organizacyjno-administracyjnej.

Ważną rolę odgrywa również **nadzór ze strony sądów administracyjnych**. W zakresie ochrony informacji niejawnych dotyczy ona zarówno działań Szefa ABW jako organu I instancji (realizującego poszerzone postępowania sprawdzające), jak i organu II instancji (realizującego postępowania odwoławcze w przypadku decyzji wydanych przez pełnomocników ochrony). Osobie ubiegającej się o dostęp do informacji niejawnych, której postępowanie sprawdzające zostało zakończono-

ne decyzją o odmowie wydania lub cofnięciu poświadczenia bezpieczeństwa, przysługuje prawo do złożenia odwołania (dla postępowań realizowanych przez ABW organem odwoławczym jest premier, w przypadku postępowań przeprowadzanych przez pełnomocników ochrony organem odwoławczym jest Szef ABW). W przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia ze strony organu II instancji, osobie sprawdzanej przysługuje prawo do zaskarżenia tej decyzji do sądu administracyjnego. Podobnie jest w przypadku decyzji kończących realizowane przez ABW postępowania bezpieczeństwa przemysłowego, od których służy odwołanie do Prezesa Rady Ministrów, a w przypadku utrzymania ich w mocy przez premiera – prawo do skargi do sądu administracyjnego. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie jest ponadto właściwy w sprawie weryfikacji zgodności z prawem rozkazów personalnych wydawanych przez Szefa ABW wobec funkcjonariuszy Agencji.

Prokuratura wszczyna i nadzoruje wszystkie śledztwa prowadzone przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Może również zlecać dokonywanie określonych czynności procesowych i kontroluje ich realizację.

W 2013 r. kierownictwo ABW uczestniczyło w kilkudziesięciu posiedzeniach Sejmowej Komisji oraz Kolegium do spraw Służb Specjalnych. Ponadto w ubiegłym roku Szef ABW udzielił odpowiedzi na **64 interpelacje, zapytania i wnioski poselskie** z zakresu terroryzmu, ekstremizmu, przestępczości ekonomicznej, korupcyjnej, cyberprzestępczości i ochrony informacji niejawnych.

Współpraca międzynarodowa

Kierunki aktywności międzynarodowej ABW w 2013 r. wyznaczone były w głównej mierze przez zobowiązania międzynarodowe Agen-

cji, uczestnictwo lub członkostwo w gremiach multilateralnych oraz wytyczne kierownictwa służby, a także przedsięwzięcia realizowane z partnerami zagranicznymi.

W 2013 r. ABW współpracowała z 90 służbami specjalnymi oraz instytucjami z 60 państw na podstawie art. 8 ustawy o ABW, na płaszczyźnie bilateralnej i multilateralnej. W zależności od stopnia zaawansowania oraz potrzeb kooperacja ta przybierała różne formy: od wymiany informacji, spotkań, konferencji, konsultacji i szkoleń specjalistycznych, po wspólne działania o charakterze operacyjnym.

Podobnie jak w latach poprzednich priorytetowymi zagadnieniami w ramach współpracy zagranicznej Agencji pozostawały walka z terroryzmem międzynarodowym oraz ochrona kontrwywiadowcza państwa. Ważne miejsce wśród zadań Agencji zajmowała także kontrwywiadowcza ochrona najważniejszych osób w państwie oraz delegacji rządowych za granicą.

Istotnym zadaniem Agencji, wymagającym intensywnej współpracy międzynarodowej, jest zabezpieczenie i ochrona sieci informatycznych instytucji państwowych przed atakami w cyberprzestrzeni. Warto podkreślić, że ze względu na bardzo dynamiczny rozwój tej dziedziny oraz rosnące znaczenie ataków komputerowych w działaniach wywiadowczych coraz więcej państw czyni starania, by chronić swoje zasoby przed cyberzagrożeniami. ABW współpracuje w tym zakresie na forach multilateralnych (NATO i UE).

Od czerwca 2013 r. przedstawiciele ABW uczestniczyli w spotkaniach Komitetu Bezpieczeństwa Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA)⁵. Agencja włączyła się m.in.: w prace nad projektami przepisów regulujących zasady

ochrony informacji niejawnych ESA oraz przepisów ustanawiających struktury krajowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo projektowanych systemów łączności.

Ponadto przedmiotem intensywnej współpracy międzynarodowej były zagadnienia dotyczące zwalczania przestępczości o charakterze międzynarodowym, ochrony ekonomicznych interesów RP oraz problematyka proliferacji broni masowego rażenia.

W ramach współpracy międzynarodowej ABW utrzymywała również kontakty z przedstawicielami krajowych władz bezpieczeństwa, głównie państw członkowskich NATO i UE. Współpraca ta oceniana jest wysoko, a jej wymierne efekty to coraz większa liczba obowiązujących bilateralnych umów o wzajemnej wymianie i ochronie informacji niejawnych oraz czynne uczestnictwo RP w tworzeniu wiążących rozwiązań w zakresie ochrony informacji niejawnych dla państw członkowskich NATO i UE.

W 2013 r. ABW rozpoczęła negocjacje projektów umów o wzajemnej ochronie informacji niejawnych z Luksemburgiem, Algierią, Czarnogórą oraz Węgrami. Kontynuowane były, rozpoczęte w poprzednich latach, prace zmierzające do zawarcia porozumień z: Organizacją ds. Współpracy w Zakresie Uzbrojenia (OCCAR), Ukrainą, Mongolią, Armenią, Wielką Brytanią, Cyprzem, Szwajcarią i Holandią. Ponadto Prezes Rady Ministrów wydał zgodę na rozpoczęcie negocjacji z Afganistanem. Zostały również podpisane umowy o wzajemnej ochronie informacji niejawnych z Austrią oraz Słowacją (umowa renegocjowana).

W związku z wykonywaniem zadań Krajowej Władzy Bezpieczeństwa Agencja angażuje się we współpracę oraz bieżącą wymianę informacji z państwami członkowskimi NATO i UE w zakresie ochrony informacji niejawnych przetwarzanych w akredytowanych systemach teleinformatycznych. Do najistotniejszych nale-

⁵ European Space Agency (ESA) — międzyrządowa agencja zajmująca się badaniem przestrzeni kosmicznej oraz wspieraniem rozwoju nowoczesnego przemysłu w krajach członkowskich.

ży zaliczyć: kooperację w zakresie ustanawiania i utrzymywania międzynarodowych standardów bezpieczeństwa teleinformatycznego (TI), utrzymywania porównywalnego poziomu bezpieczeństwa akredytowanych systemów TI, czy też zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa systemów łączności z organizacjami międzynarodowymi. W związku z tym funkcjonariusze ABW brali udział m.in.: w spotkaniach paneli akredytacyjnych Rady UE, komitetach bezpieczeństwa Rady UE i NATO, komitetach odpowiadających za bezpieczeństwo teleinformatyczne w NATO i UE. Ponadto uczestniczyli w spotkaniach grup eksperckich zajmujących się kreowaniem polityki bezpieczeństwa NATO czy implementacją środków ochrony elektromagnetycznej UE oraz w sympozjach organizowanych cyklicznie przez NATO i UE.

W 2013 r. współpraca multilateralna odbywała się na płaszczyźnie wymiany informacji, spotkań i wizyt na szczęblu Szefa ABW oraz spotkań o charakterze eksperckim. Kontakty multilateralne ze służbami partnerskimi realizowane były głównie poprzez fora skupiające służby europejskie, w tym m.in.:

- Klub Berneński (CdB) — forum wymiany doświadczeń służb wewnętrznych państw członkowskich UE oraz Szwajcarii i Norwegii,
- Konferencję Europy Środkowej (MEC) — założoną z inicjatywy holenderskiej w celu wspierania procesów demokratyzacji państw byłego bloku wschodniego,
- Grupę ds. Zwalczania Terroryzmu (CTG) — jedną z największych organizacji międzynarodowych zajmujących się zagadnieniem terroryzmu muzułmańskiego i ekstremizmu, która została wydzielona z Klubu Berneńskiego,
- Grupę ds. Przeciwdziałania Terroryzmowi (WPT) — gremium zajmujące się przeciwdziałaniem terroryzmowi w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego UE,

- NATO,
- Europol,
- Grupę Madrycką — forum współpracy centrów antyterrorystycznych, którego celem jest umocnienie nieformalnej sieci wymiany informacji i najlepszych praktyk między krajowymi centrami antyterrorystycznymi.

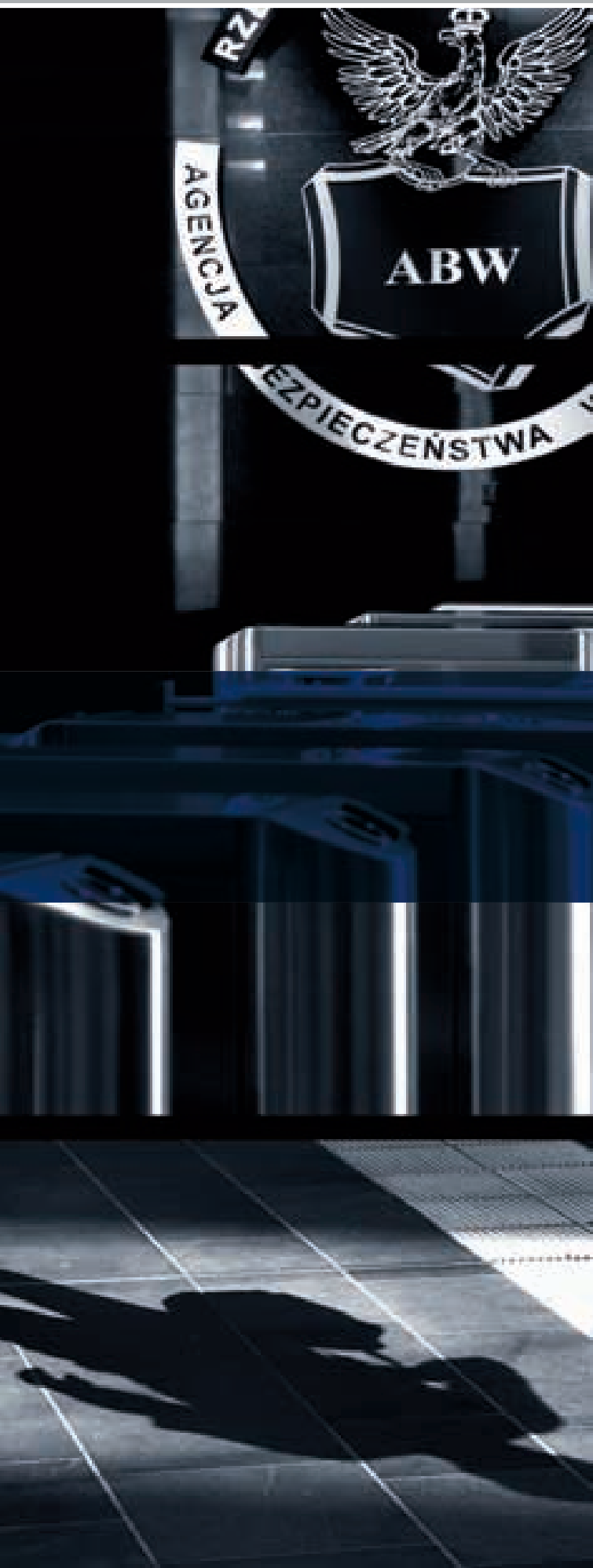
Podczas spotkania szefów służb Konferencji Europy Środkowej w czerwcu 2013 r. w Sofii został zatwierdzony *Podręcznik najlepszych praktyk analitycznych IGNIS*. Stanowi on efekt międzynarodowego projektu IGNIS koordynowanego przez ABW. W ramach tej inicjatywy wymieniono informacje na temat narzędzi analitycznych stosowanych przez poszczególne służby oraz wypracowano skuteczne rozwiązania dla zrzeszonych w tym gremium służb.

BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE

Zwalczanie terroryzmu i przeciwdziałanie ekstremizmom

Zagrożenie terrorystyczne na terytorium RP nie zwiększyło się w stosunku do roku poprzedniego i utrzymywało się na niskim poziomie. ABW realizowała zadania z zakresu rozpoznawania i przeciwdziałania zagrożeniom o charakterze terrorystycznym i ekstremistycznym. Kontynuowano czynności ukierunkowane na rozpoznawanie i monitorowanie podmiotów zajmujących się obrotem komponentami wykorzystywanymi do produkcji materiałów wybuchowych oraz działalności osób, które ze względu na przejawiane zainteresowania oraz posiadaną specjalistyczną wiedzę są w stanie skonstruować materiały wybuchowe mogące być wykorzystane do przeprowadzenia zamachu terrorystycznego.

W październiku 2013 r. Prokuratura Apelacyjna w Krakowie wraz z ABW zakończyła śledztwo w sprawie Brunona K. i skierowała akt oskarżenia do sądu. Czynności realizowane w ramach śledztwa potwierdziły, że przygotowywał on zamach na Sejm RP.

W zainteresowaniu ABW pozostawała także kwestia zagrożeń dla bezpieczeństwa uczestników Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi, przede wszystkim polskich sportowców i kibiców. Problematyka ta objęta była stałym monitoringiem prowadzonym we współpracy z polskimi i zagranicznymi podmiotami odpowiedzialnymi za kwestie bezpieczeństwa.

W 2013 r. prowadzono ogółem 7 spraw dotyczących przestępstw o charakterze terrorystycznym.

CAT ABW

Centrum Antyterrorystyczne ABW jest kluczowym elementem systemu ochrony antyterrorystycznej.

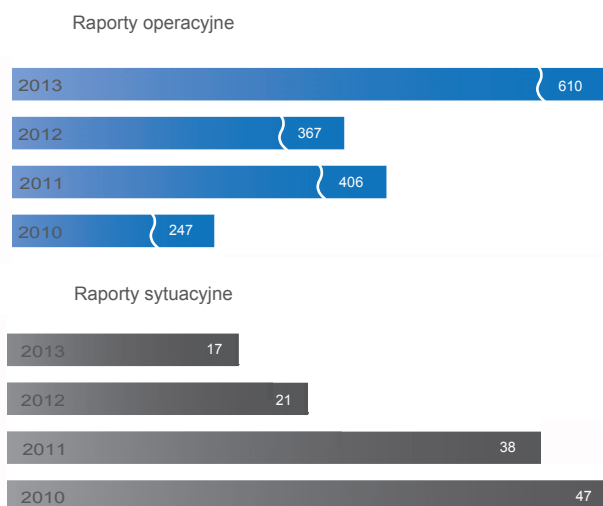
stycznej kraju. Do kompetencji CAT należy:

- **analiza poziomu zagrożenia terrorystycznego RP oraz monitoring i analiza treści ekstremistycznych w mediach** – określenie bieżącego i prognozowanego poziomu zagrożenia terrorystycznego RP, jej obywateli oraz interesów, tworzenie opracowań monograficznych w oparciu o przekazywaną do CAT ABW wiedzę innych podmiotów i instytucji, informowanie kierownictwa państwa o zidentyfikowanych bądź potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych,
- **sprawdzenia i ustalenia dotyczące osób i podmiotów w systemach bazodanowych CAT ABW** – weryfikacja otrzymywanych informacji w dostępnych systemach bazodanowych, ich poszerzanie oraz uszczegóławianie (m.in. poprzez konsultacje z poszczególnymi służbami i instytucjami) dokonywane w ramach służby dyżurnej,
- **współpraca zagraniczna** – współdziałanie z zagranicznymi podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym i ich zwalczanie, utrzymywanie relacji z analogicznymi podmiotami w innych państwach oraz z gremiami międzynarodowymi w zakresie walki z terroryzmem,
- **łączność** – utrzymanie łączności w systemie 24-godzinny z krajowymi uczestnikami systemu ochrony antyterrorystycznej oraz partnerami zagranicznymi na potrzeby wszystkich jednostek organizacyjnych ABW.

W dniu 24 maja 2013 r. został znowelizowany i przyjęty w formie uchwały nr 1/2013 *Otwarty katalog incydentów i zdarzeń zgłaszanych do Centrum Antyterrorystycznego Agen-*

cji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Obecnie zawiera on szczegółowy wykaz 108 zdarzeń i incydentów pogrupowanych w 15 kategorii.

W 2013 r. CAT ABW sporządziło i przekazało służbom i instytucjom współpracującym z Centrum **610 raportów operacyjnych** zawierających sygnały o potencjalnych zagrożeniach terrorystycznych. Za pośrednictwem systemu łączności niejawnej CATEL przekazano ponad **2000 informacji**. Ponadto opracowano **17 raportów sytuacyjnych** przedstawiających kompleksową wiedzę na temat zidentyfikowanych zagrożeń terrorystycznych oraz podjętych działań.

Centrum Antyterrorystyczne prowadziło stały monitoring i analizę publikowanych w mediach materiałów o tematyce ekstremistycznej i terrorystycznej. Na tej podstawie opracowywane były cykliczne raporty kierowane do odbiorców zewnętrznych oraz innych jednostek ABW odpowiedzialnych za przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym.

Działania w ramach Krajowego Programu Ochrony Lotnisk

W 2013 r. Agencja kontynuowała pracę w ramach Krajowego Programu Ochrony Lotnisk. Realizowała m.in. procedury opiniodaw-

cze i funkcje doradcze mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym.

Ochrona cyberprzestrzeni RP

W 2013 r. ABW prowadziła intensywne działania na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa teleinformatycznego w cyberprzestrzeni RP. Zadania w zakresie reagowania na incydenty zagrażające bezpieczeństwu systemów lub sieci teleinformatycznych, których uszkodzenie bądź zniszczenie mogłoby doprowadzić do poważnych zakłóceń funkcjonowania państwa, realizował Rządowy Zespół Reagowania na Incydenty Komputerowe – CERT.GOV.PL.

Zespół CERT.GOV.PL zarejestrował **9033** zgłoszenia ataków i zagrożeń na systemy teleinformatyczne administracji publicznej, z których **5676** zostało zakwalifikowanych jako faktyczne incydenty. Różnica pomiędzy liczbą zarejestrowanych zgłoszeń a liczbą faktycznych incydentów wynika z tego, że część z nich to tzw. false-positives, czyli przypadki błędnej interpretacji przez zgłaszającego legalnego ruchu sieciowego lub wielokrotne zgłoszenia dotyczące tych samych incydentów.

Ponadto odnotowano **18 317** alarmów z systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach w sieci Internet – ARAKIS-GOV. Zdecydowaną większość z nich stanowiły alarmy informacyjne (**54,3%**), alarmów o priorytecie średnim było (**26,1%**), diagnostycznych (**16,1%**). System zgłosił najmniej alarmów o priorytecie wysokim – **644**, co stanowiło **3,5%** całości.

W wyniku analizy zarejestrowanych połączeń stwierdzono, iż w większości przypadków źródłem ataków były systemy teleinformatyczne posługujące się adresami IP przypi-

sany do przestrzeni adresowej przydzielonej USA, Chinom, Francji oraz Wielkiej Brytanii. Mając na uwadze specyfikę protokołu TCP/IP, nie można jednak bezpośrednio i definitywnie łączyć źródła pochodzenia pakietów z rzeczywistą lokalizacją atakującego. Wynika to z faktu, iż w celu ukrycia prawdziwej tożsamości, a także fizycznej lokalizacji atakujący wykorzystują: serwery Proxy, słabo zabezpieczone komputery, nad którymi wcześniej przejmują kontrolę lub inne rozwiązania anonimizujące ruch sieciowy.

W ramach prowadzonych testów bezpieczeństwa przebadano **45** witryn internetowych należących do administracji państwowej. Stwierdzono ogółem **755** błędów, w tym: **244** o bardzo wysokim poziomie zagrożenia, **33** o wysokim, **340** o niskim oraz **138** oznaczonych jako informacyjne.

Zespół CERT.GOV.PL przeprowadzał również testy penetracyjne w trzech instytucjach administracji państwowej: Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Ośrodku Studiów Wschodnich oraz Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim. Jest to proces polegający na przeprowadzeniu kontrolowanego ataku na system teleinformatyczny, który ma na celu praktyczną ocenę bieżącego stanu bezpieczeństwa tego systemu. Systemy te poddano analizie pod kątem występowania potencjalnych błędów bezpieczeństwa spowodowanych: niewłaściwą konfiguracją, lukami występującymi w oprogramowaniu lub sprzęcie oraz słabościami technicznymi lub proceduralnymi środków zabezpieczeń.

Ćwiczenia CMX

W 2013 r. odbyła się kolejna edycja międzynarodowych ćwiczeń NATO w obszarze reagowania na sytuacje kryzysowe i incydenty teleinformatyczne CMX 2013 oraz Cyber Coalition 2013. Głównym celem było sprawdzenie zdol-

ności reagowania państw na zdarzenia związane z sytuacjami kryzysowymi i cyberzagrożeniami, w tym cyberatakami. Scenariusz przedstawiał hipotetyczne zagrożenie, którego źródłem były m.in. cyberataki na dużą skalę mające wpływ na funkcjonowanie państw członkowskich NATO. Udział CERT.GOV.PL w ćwiczeniach NATO Cyber Coalition 2013 umożliwił wzmocnienie współpracy w obszarze cyberbezpieczeństwa pomiędzy zespołami reagowania na incydenty komputerowe państw członkowskich Sojuszu, a także pozwolił na przetestowanie działań decyzyjnych w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych w cyberprzestrzeni.

Kontrwywiad

W wyniku przedsięwzięć realizowanych w 2013 r. Kontrwywiad ABW potwierdził, że główne kierunki zainteresowań obcych służb

specjalnych w Polsce, w tym zwłaszcza rosyjskich, nie uległy zasadniczym zmianom w stosunku do lat poprzednich. Nadal priorytetem pozostawały zagadnienia dotyczące polityki energetycznej naszego kraju, w tym zakres dywersyfikacji źródeł energii do Polski, perspektyw rozwoju sektora jądrowego czy plany eksploatacji złóż gazu łupkowego.

Służby wywiadowcze obcych państw zabiegały również o uzyskanie informacji dotyczących polityki zagranicznej władz RP w kontekście naszego członkostwa w strukturach europejskich i NATO, a także kreowania polityki wschodniej, w tym programu „Partnerstwo Wschodnie”.

Potwierdzono przy tym, że obce służby specjalne działające na terytorium naszego kraju:

- prowadzą aktywne działania zmierzają-

ce do pozyskania informacji z zakresu wywiadu gospodarczego, politycznego i naukowo-technicznego,

- starają się docierać do osób dysponujących wiedzą istotną z punktu widzenia interesów i bezpieczeństwa Polski,
- wykorzystują w swoich przedsięwzięciach nowoczesne rozwiązania techniczne i teleinformatyczne, szczególnie te służące do pozyskiwania informacji oraz prowadzenia łączności wywiadowczej,
- wspierają działania o charakterze lobbingsowym na rzecz rodzimych firm funkcjonujących na polskim rynku,
- inspirują do działań zgodnych z interesami swoich państw.

Kontrwywiad ABW wdrożył w ubiegłym roku wobec rosyjskiego oficera Służby Wywiadu Zagranicznego (SWR) procedurę uznania go za *persona non grata* i wpisania na listę osób niepożądanych w Polsce, co było skutkiem prowadzenia przez niego agresywnych działań wywiadowczych zagrażających bezpieczeństwu RP.

Rozpoznawano m.in. aktywność rosyjskich służb specjalnych związaną z przeprowadzonymi białorusko-rosyjskimi manewrami *Zapad 2013*. Stwierdzono przy tym, że Rosjanie — szczególnie wywiad wojskowy GRU — z uwagą analizowali reakcje Warszawy na przygotowania Rosji i Białorusi do ćwiczeń i na ich przebieg. Między innymi monitorowali wypowiedzi polskich polityków i ekspertów dotyczące manewrów, w tym opinie zawierające odniesienia do natowskich ćwiczeń *Steadfast Jazz 2013*, które odbyły się w listopadzie ub.r. na terytorium Polski i państw bał-

tyckich. W okresie poprzedzającym *Zapad 2013* strona rosyjska podejmowała działania na rzecz zapewnienia sobie korzystnego odbioru manewrów przez opinię publiczną państw Zachodu.

Pogłębiono wiedzę na temat potencjału i metod działania służb specjalnych Białorusi, dla których kierunek polski pozostaje jednym z priorytetów aktywności. Potwierdzono przy tym przedsięwzięcia wywiadu białoruskiego ukierunkowane na poszukiwanie rynków zbytu na towary białoruskie, firm gotowych inwestować w ich kraju, a także możliwości uzyskiwania środków z programów pomocowych UE. Ponadto wywiad RB zabiegał o pozyskiwanie informacji dotyczących takich obszarów jak np.: polski sektor zbrojeniowy, funkcjonowanie Wojska Polskiego, struktury systemu bezpieczeństwa wewnętrznego RP.

Po zebraniu materiałów potwierdzających, że jeden z przebywających w naszym kraju przedstawicieli Wspólnoty Niepodległych Państw jest kadrowo związany z tamtejszymi służbami specjalnymi – a jednocześnie może realizować zadania na rzecz wywiadu innego państwa – ABW wystąpiła z wnioskiem o cofnięcie mu zgody na legalny pobyt w Polsce i wydalenie go z terytorium RP.

Podjęto również formalne kroki wobec jednego z obywateli RB, podejrzewanego o realizację działań godzących w bezpieczeństwo i interesy RP. ABW na podstawie zgromadzonych informacji negatywnie zaopiniowała wniosek dotyczący uznania go za obywatela RP, który ostatecznie został odrzucony.

W 2013 r. prowadzono jedno postępowanie przygotowawcze o szpiegostwo określone w art. 130 kk w związku z art. 270 kk.

Ochrona bezpieczeństwa ekonomicznego

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego koncentruje się na zwalczaniu przestępstw o charakterze ekonomicznym naj-

bardziej istotnych z punktu widzenia funkcjonowania państwa. Prowadzone w tym obszarze działania mają na celu zapobieganie zagrożeniom dotyczącym bezpieczeństwa energetycznego, jak też nadużyciom występującym w związku z realizacją zamówień publicznych. Istotną sferą aktywności służby pozostaje również zwalczanie przestępczości skarbowej i podatkowej wielkich rozmiarów, związanej zwłaszcza z przemytem i nielegalnym bądź fikcyjnym obrotem paliwami płynnymi. Ponadto ABW rozpoznaje nieprawidłowości w sektorze finansowym oraz nadużycia związane z pozyskiwaniem i wykorzystaniem unijnych dotacji. Prowadząc monitoring zagadnień z zakresu bezpieczeństwa finansowego państwa – szczególnie dotyczących prania pieniędzy i przestępstw giełdowych – Agencja współpracuje m.in.: z Generalnym Inspektoratem Informacji Finansowej i Komisją Nadzoru Finansowego.

W 2013 r. ABW prowadziła ogółem 203 śledztwa dotyczące przestępstw godzących w podstawy ekonomiczne państwa.

Bezpieczeństwo energetyczne

Sektor energetyczny pozostaje jednym z najbardziej wrażliwych segmentów bezpieczeństwa ekonomicznego państwa. Z tego względu rozpoznawanie i zapobieganie zagrożeniom w tej dziedzinie gospodarki stanowi niezmiennie jeden z priorytetów aktywności ABW.

W 2013 r. działania Agencji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego

obejmowały m.in.:

- **monitorowanie prawidłowości realizacji Programu Polskiej Energetyki Jądrowej.** Aktywność ABW ukierunkowana była przede wszystkim na zapewnienie ochrony kluczowym postępowaniom przetargowym, a także opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu bezpieczeństwa jądrowego;
- **identyfikowanie zagrożeń sektora paliwowego w Polsce,** w tym dla systemu dostaw ropy naftowej oraz podmiotów mających kluczowe znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania branży paliwowej. Ponadto ABW monitorowała i rozpoznawała wątki związane z przestępczością paliwową w międzynarodowym obrocie wyrobami ropopochodnymi, skutkującą uszczupleniami podatkowymi, zarówno w Polsce, jak i w innych krajach UE;
- **rozpoznawanie potencjalnych zagrożeń sektora gazowego** oraz pozyskiwanie i weryfikowanie – pod kątem wykrycia ewentualnych nieprawidłowości – informacji dotyczących systemu dostaw gazu ziemnego do naszego kraju, postępów prac związanych z budową Terminalu LNG w Świnoujściu, a także monitoring prac legislacyjnych zmierzających do implementacji przepisów III Pakietu Energetycznego;
- **monitorowanie przebiegu procesu koncesjonowania i prób eksploatacji zasobów gazu łupkowego;**
- **rozpoznawanie zagrożeń funkcjonowania rynku energii.** Aktywność Agencji w tym zakresie koncentrowała się na kontroli prawidłowości działań koncernów energetycznych na terytorium RP,

w tym zwłaszcza realizowanych przez nie inwestycji mających na celu wzmocnienie i rozbudowę istniejącej w Polsce infrastruktury energetycznej. Działania te mają szczególne znaczenie w związku z koniecznością zapewnienia stałych dostaw energii elektrycznej po planowanym wyłączeniu przestarzałych bloków energetycznych.

Przestępstwa podatkowe i pranie pieniędzy

ABW rozpoznawała przestępczość podatkową i proces prania pieniędzy oraz starała się im przeciwdziałać. Ze względu na skalę strat dla skarbu państwa szczególne zagrożenie stanowiły uszczuplenia podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego.

W 2013 r. ABW odnotowała zainteresowanie ze strony nieuczciwych przedsiębiorców, kolejnymi po stali, produktami jak np. telefony komórkowe czy chłodziwo do obróbki metalu, w celu uzyskania zwrotu nienależnego podatku od towarów i usług w ramach dostaw wewnątrzwspólnotowych. Ponadto zaobserwowano, że w *Ustawie z dnia 16 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw* zbyt szczegółowe określenie produktów objętych tzw. mechanizmem odwróconego opodatkowania może dawać możliwości „obejścia” nowych regulacji podatkowych.

Zidentyfikowano i rozpoznano grupę przestępczą zajmującą się wyłudzeniem zwrotu podatku VAT z tytułu obrotu metalami szlachetnymi na terytorium RP oraz UE. Ustalono, że proceder polegać miał na wyłudzeniu podatku poprzez fikcyjny obrót metalami szlachetnymi (głównie granulatem złota o próbie 99,99%). Wykorzystywano specjalnie założone w tym celu firmy - „słupy” i tzw. puste faktury zakupu. Na kolejnym etapie łańcucha transakcji spółka zachowująca pozory legalnej działalności wy-

stępowała o zwrot kwoty podatku VAT wynikający z różnicy pomiędzy podatkiem naliczonym a należnym, wykorzystując do tego faktury wystawione przez podmioty pozorujące legalności transakcji. Wstępne szacunki wskazują, że działalność tylko jednej grupy przestępczej mogła przynieść dla Skarbu Państwa straty w wysokości ok. **300 mln złotych**.

Prowadzono także czynności mające na celu rozpoznanie działalności związanej z wielomilionowym obrotem metalami szlachetnymi niewiadomego pochodzenia. W tym zakresie kontrolowano działalność ponad **100 podmiotów gospodarczych**, krajowych i zagranicznych, które zarówno dostarczały metale szlachetne, jak i udostępniały swoje rachunki bankowe, celem utrudnienia ustalenia drogi, którą transferowano uzyskane w ramach przestępstwa środki pieniężne.

Rozpoznano działalność zorganizowanej, międzynarodowej grupy przestępczej, w której skład wchodzi m.in. obywatele Wielkiej Brytanii narodowości hinduskiej i arabskiej. Grupa specjalizowała się w dokonywaniu szeregu przestępstw skarbowych wskutek wzajemnego wystawiania tzw. pustych faktur VAT oraz deklarowania fikcyjnego, wewnątrzwspólnotowego obrotu elektroniką użytkową (telefony, tablety, konsole do gier). Z danych ABW wynika, iż podmioty zaangażowane w ten proceder wyłudziły podatek VAT w kwocie co najmniej **100 mln złotych**. Podobny mechanizm występuje przy działalności podmiotów gospodarczych deklarujących udział w obrocie sprzętem elektronicznym z wykorzystaniem mechanizmu zwrotu podatku VAT dla podróżnych kupujących w strefie wolnocłowej.

Realizując czynności w zakresie nielegalnego obrotu paliwami, w ubiegłym roku funkcjonariusze ABW i CBA, działając na zlece-

nie Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie, zatrzymali 6 osób podejrzanych o pranie pieniędzy i oszustwa podatkowe. Sprawa dotyczyła zorganizowanej grupy przestępczej działającej na terenie Polski, Litwy, Łotwy, Estonii i Niemiec, która wystawiała nierzetelne i poświadczające nieprawdę faktury oraz popełniała przestępstwa związane z uchyleniem się od podatku akcyzowego, VAT i opłaty paliwowej. Proceder ten naraził Skarb Państwa na stratę co najmniej **150 mln złotych**.

Zwalczanie korupcji zagrażającej ekonomicznym interesom państwa

ABW prowadziła działania mające na celu rozpoznawanie i zwalczanie korupcji osób pełniących funkcje publiczne, o których mowa w art. 1 i 2 *Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ograniczeniu prowadzenia działalności publicznej przez osoby pełniące funkcje publiczne*.

W styczniu 2013 r., w wyniku śledztwa dotyczącego afery korupcyjnej w górnictwie prowadzonego przez ABW wspólnie z Prokuraturą Okręgową w Częstochowie, prokuratura skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko 25 osobom podejrzanych o wręczanie oraz przyjmowanie łapówek w związku z działalnością spółek węglowych i wchodzących w ich skład kopalń węgla kamiennego.

Śledztwo obejmowało lata 2001 - 2008 i dotyczyło największej afery korupcyjnej w historii polskiego górnictwa węgla kamiennego. Sprawę od początku prowadziła Delegatura ABW w Katowicach, do której w 2008 r. zgłosił się jeden ze współwłaścicieli podmiotu wręczającego łapówki. W toku sprawy funkcjonariusze ABW uzyskali materiał dowodowy pozwalający na przedstawienie zarzutów dwóm osobom podejrzanych o wręczanie korzyści majątkowych oraz 23 osobom zajmującym kierownicze stanowiska w spółkach węglowych (prezesom

spółek oraz dyrektorom kopalń) podejrzanym o przyjmowanie łapówek. Rozpracowano różnorodne mechanizmy wręczania łapówek (np. fikcyjne zlecenie usług). Ustalono, że łączna wysokość kwot przekazanych korzyści majątkowych wynosiła ok. **4 mln złotych**. Łapówki były wręczane przez przedstawicieli firmy świadczącej usługi w kopalniach oraz dostarczającej tam materiały celem uzyskania preferencyjnego traktowania tego podmiotu. W sprawie zabezpieczono mienie o wartości ponad **3 mln złotych**.

Jesienią 2013 r., w ramach nadzorowanego przez Prokuraturę Okręgową w Krakowie śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z prowadzoną inwestycją drogową współfinansowaną ze środków unijnych, funkcjonariusze ABW zatrzymali:

- Prezydenta Miasta Tarnowa – wobec podejrzanego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania,
- byłego prezesa zarządu Żużlowej Sportowej Spółki Akcyjnej Unia Tarnów – wobec podejrzanego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania,
- byłego wiceprezesa zarządu Żużlowej Sportowej Spółki Aukcyjnej Unia Tarnów,
- byłego dyrektora tarnowskiego Zarządu Dróg Miejskich,
- dyrektora Centrum Usług Ogólnomiejskich w Urzędzie Miasta Tarnowa.

Osoby te, wykorzystując pełnione przez siebie funkcje, zawyżały koszty inwestycji

poprzez zmianę związanych z nimi projektów i specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W wyniku tych działań modyfikowano zakres oraz charakter wykonywanych robót, co skutkowało istotnym podniesieniem ich kosztów. Podejmowano także działania, które miały na celu obniżenie kosztów realizowanej inwestycji przez wybranych wykonawców oraz odpłatne przygotowywanie projektów organizacji ruchu po zawyżonych, w stosunku do wartości rynkowych, cenach.

W 2013 r. ABW prowadziła 31 spraw dotyczących korupcji osób pełniących funkcje publiczne.

Zwalczanie przestępczości narkotykowej

ABW realizowała zadania w zakresie przeciwdziałania przestępstwom wytwarzania, posiadania środków odurzających oraz substancji psychotropowych, obrotu nimi, a także wykrywanie tego typu przestępstw.

W listopadzie 2013 r. ABW zakończyła śledztwo, prowadzone pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Katowicach, w sprawie międzynarodowego przemytu kokainy oraz heroiny. Aktem oskarżenia objęto 4 osoby. Postępowanie dotyczyło grupy przestępczej działającej na terenie Polski i Holandii. W Polsce główną rolę odgrywał oskarżony w tej sprawie Nigeryjczyk, który werbował na Śląsku osoby do siatki kurierskiej, a także kierował nimi, kontaktował ich z dostawcami oraz przekazywał informacje odnośnie miejsc dostarczenia narkotyków i sposobu dokonania rozliczeń. Narkotyki przywożone były z Brazylii, Argentyny i Turcji a trafiały do Holandii, Szwajcarii, Włoch i Polski. Kurierzy połykali foliowe pojemniki ze zbrylonymi substancjami. Oskarżeni wprowadzili na teren Unii Europejskiej prawie 6,5 kg kokainy i heroiny.

Wartość czarnorynkową ujawnionych środków odurzających oszacowano na kwotę ponad **320 tysięcy EURO**.

W 2013 r. ABW prowadziła ogółem 26 śledztw dotyczących przestępstw narkotykowych określonych w *Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*.

Ośłona antykorupcyjna

ABW prowadziła działania w ramach osłony antykorupcyjnej w zakresie wyznaczonym przez byłego ministra spraw wewnętrznych Jacka Cichockiego, któremu premier Donald Tusk powierzył koordynację i nadzór nad działalnością służb specjalnych (pełnił funkcję do lutego 2013 r.). Agencji wyznaczono osłonę procesów prywatyzacyjnych 14 podmiotów z udziałem Skarbu Państwa i 13 przedsięwzięć realizowanych w oparciu o środki publiczne. W 2013 r. ilość przedsięwzięć osłanianych przez ABW wzrosła – na wnioski złożone przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej oraz Ministra Skarbu Państwa – o kolejne trzy.

W 2013 r. Agencja skoncentrowała się na rozpoznawaniu negatywnych zjawisk i nieprawidłowości w toku prowadzonych procesów prywatyzacyjnych oraz zamówień publicznych, a także bieżącym informowaniu właściwych organów państwa o zaobserwowanych zagrożeniach i nieprawidłowościach. Ponadto, wzorem lat ubiegłych, ABW:

- prowadziła postępowania karne w sytuacjach, gdy stwierdzono naruszenie prawa,
- sprawdzała wiarygodność osób i podmiotów zaangażowanych w procesy prywatyzacyjne i zamówienia publiczne

oraz kandydatów na wysokie stanowiska w administracji państwowej i spółkach Skarbu Państwa,

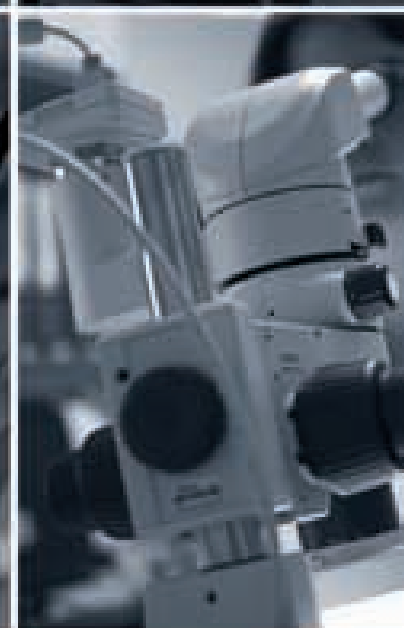
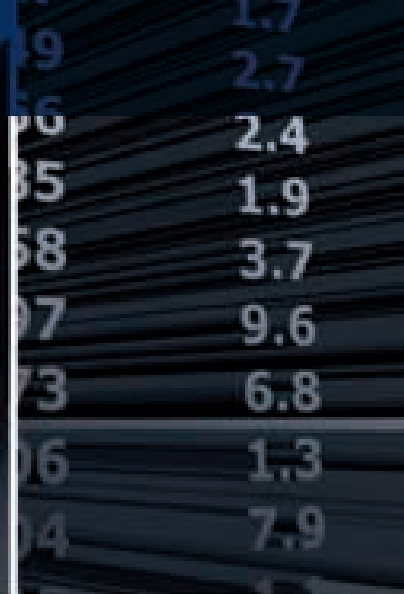
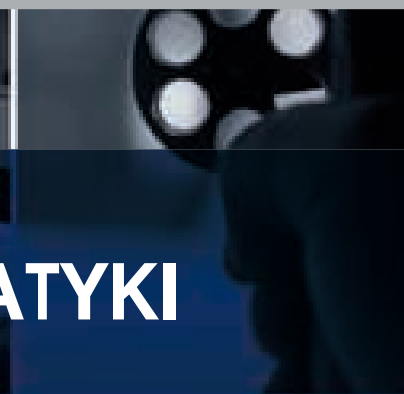
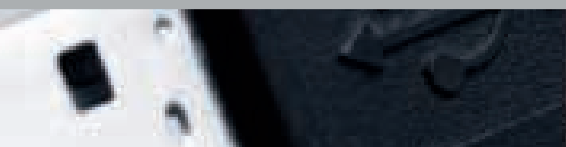
- prowadziła postępowania sprawdzające przed wydaniem poświadczeń bezpieczeństwa oraz specjalistyczne szkolenia dla urzędników.

W związku z funkcjonowaniem osłony antykorupcyjnej ABW prowadziła 4 postępowania, z czego 2 dotyczyły przyjmowania korzyści majątkowych przez osoby pełniące funkcje publiczne, a kolejne 2 dotyczyły nieprawidłowości, nadużyć oraz działania na szkodę firm. W dotychczas prowadzonych postępowaniach przedstawiono zarzuty 55 podejrzanych.

Sprawdzenia kandydatów na ważne urzędy lub do władz spółek Skarbu Państwa.

W 2013 r. ABW dokonała sprawdzeń **89 osób** – kandydatów na ważne urzędy państwowe lub do władz spółek Skarbu Państwa. Z wnioskami o sprawdzenia zwracały się następujące instytucje: Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Finansów oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki.

POPULARYZACJA PROBLEMATYKI BEZPIECZEŃSTWA

Współpraca z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

W 2013 r. w Warszawie doszło do podpisania porozumienia pomiędzy ABW a Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (WPIA UKSW) w sprawie współpracy naukowo-dydaktycznej. Porozumienie objęło m.in.:

- wypracowanie metodologii sporządzania analiz prawnych dotyczących projektów aktów normatywnych na płaszczyźnie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa,
- organizowanie specjalistycznych zajęć praktycznych, seminariów i konferencji naukowych prowadzonych przez pracowników naukowych WPIA UKSW oraz funkcjonariuszy ABW.

Na kanwie porozumienia zorganizowano w dniach 18-20 września 2013 r. w Centralnym Ośrodku Szkolenia ABW w Emowie konferencję naukową – *Ocena skutków regulacji w prawie gospodarczym i finansowym*. Uczestniczyli w niej przedstawiciele ABW oraz zaproszeni goście z: UKSW, MSW, SKW, SWW i CBA.

Zastępca Szefa ABW płk Kazimierz Mordaszewski oraz Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UKSW prof. Marek Michalski podpisują porozumienie w sprawie współpracy naukowo-dydaktycznej ABW oraz WPIA UKSW.

Konferencje i warsztaty

Konferencja poświęcona kontrwywiadowi w II RP

W Centralnym Ośrodku Szkolenia ABW została zorganizowana druga edycja konferencji naukowej poświęconej kontrwywiadowi II RP. Wśród prelegentów znaleźli się m.in.: wykładowcy akademicki z największych polskich uczelni, specjaliści ze Straży Granicznej, Instytutu Pamięci Narodowej,

funkcjonariusze ABW oraz przedstawiciele Rumuńskiej Służby Informacyjnej (SRI) i Wojskowego Instytutu Historycznego z Czech. W ramach Biblioteki Przeglądu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w październiku 2013 r. ukazał się pierwszy tom publikacji *Kontrwywiad II RP (1914) 1918 - 1945 (1948)*.

Konferencja poświęcona kontrwywiadowi w II RP.

Warsztaty z zakresu badań poligraficznych i psychologicznych

W kwietniu 2013 r. na terenie Delegatury ABW w Poznaniu zorganizowano spotkanie warsztatowe *Użyteczność badań poligraficznych w postępowaniach karnych*, w którym uczestniczyli m.in.: sędziowie apelacyjni, prokuratorzy okręgowi oraz przedstawiciele policji, Żandarmerii Wojskowej, Centralnego Biura Śledczego oraz ABW.

Ponadto we wrześniu 2013 r. funkcjonariusze ABW wykonujący badania poligraficzne wzięli udział w VI Międzynarodowym Seminarium Poligraficznym w Waplewie organizowanym przez Żandarmerię Wojskową.

Szkolenia dla urzędników i osób publicznych

Profilaktyka kontrwywiadowcza

W ramach działań prewencyjnych ABW zorganizowała kursy szkoleniowe dla urzędników administracji centralnej i samorządowej, a także pracowników spółek Skarbu Państwa. Opracowano i wdrożono 3-stopniowy program profilaktyki kontrwywiadowczej obejmujący cykl szkoleń adresowanych do urzędników oraz osób z instytucji i podmiotów gospodarczych o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa. Program szkoleń, oprócz zagadnień stricte kontrwywiadowczych, zawiera także elementy dotyczące zapobiegania terroryzmowi oraz profilaktyki antykorupcyjnej. W 2013 r. zrealizowano ponad **160 szkoleń**, w których uczestniczyło ponad **3500 osób**, m.in.: kadra kierownicza urzędów miast, urzędów wojewódzkich, funkcjonariusze oddziałów i placówek Straży Granicznej, policji

oraz pracownicy spółek: LOTOS SA, ENERGA SA, SKM sp. z o.o. i innych.

Szkolenia w zakresie ochrony bezpieczeństwa teleinformatycznego

ABW organizuje szkolenia dla inspektorów bezpieczeństwa teleinformatycznego i administratorów sieci, w których przetwarzane są informacje niejawne. Celem szkoleń jest zapewnienie poprawności i ciągłości funkcjonowania systemów oraz sieci teleinformatycznych wchodzących w skład krytycznej infrastruktury teleinformatycznej kraju oraz bezpieczeństwa przetwarzanych w nich informacji. O przeszkolenie przez ABW w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego mogą ubiegać się instytucje państwowe i prywatne podmioty gospodarcze.

W 2013 r. w szkoleniach tych uczestniczyli **1722 osoby**.

W ramach współpracy ABW z firmą Microsoft w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego SCP (Security Cooperation Program) przeprowadzono szkolenia przeznaczone dla administratorów systemów teleinformatycznych administracji publicznej, w którym uczestniczyło 120 osób.

Szkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ochronie informacji niejawnych, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego – obok Służby Kontrwywiadu Wojskowego – jest odpowiedzialna za nadzorowanie funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych w Polsce. ABW zobligowana też jest do prowadzenia szkoleń i doradztwa w tym zakresie, w tym szkoleń podstawowych i uzupełniających dla pełnomocników ds. ochrony informacji niejawnych.

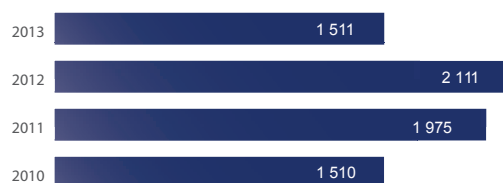
Szkolenia podstawowe przeznaczone są dla osób ubiegających się o funkcję pełno-

mocnika ochrony. Obejmują one:

- zapoznanie się z przepisami i zasadami ochrony informacji niejawnych,
- tryb postępowania w sytuacjach zagrożenia informacji klasyfikowanych i zakres odpowiedzialności karnej za ich ujawnienie,
- zagadnienia związane z zagrożeniami ze strony obcych służb specjalnych,
- kwestie dotyczące prawidłowości postępowań sprawdzających prowadzonych przez pełnomocników ochrony.

W 2013 r. ABW przeprowadziła szkolenia dla **1511 pełnomocników ochrony**, ich zastępców oraz kandydatów na to stanowisko, w tym dodatkowo dla **8 posłów i senatorów**.

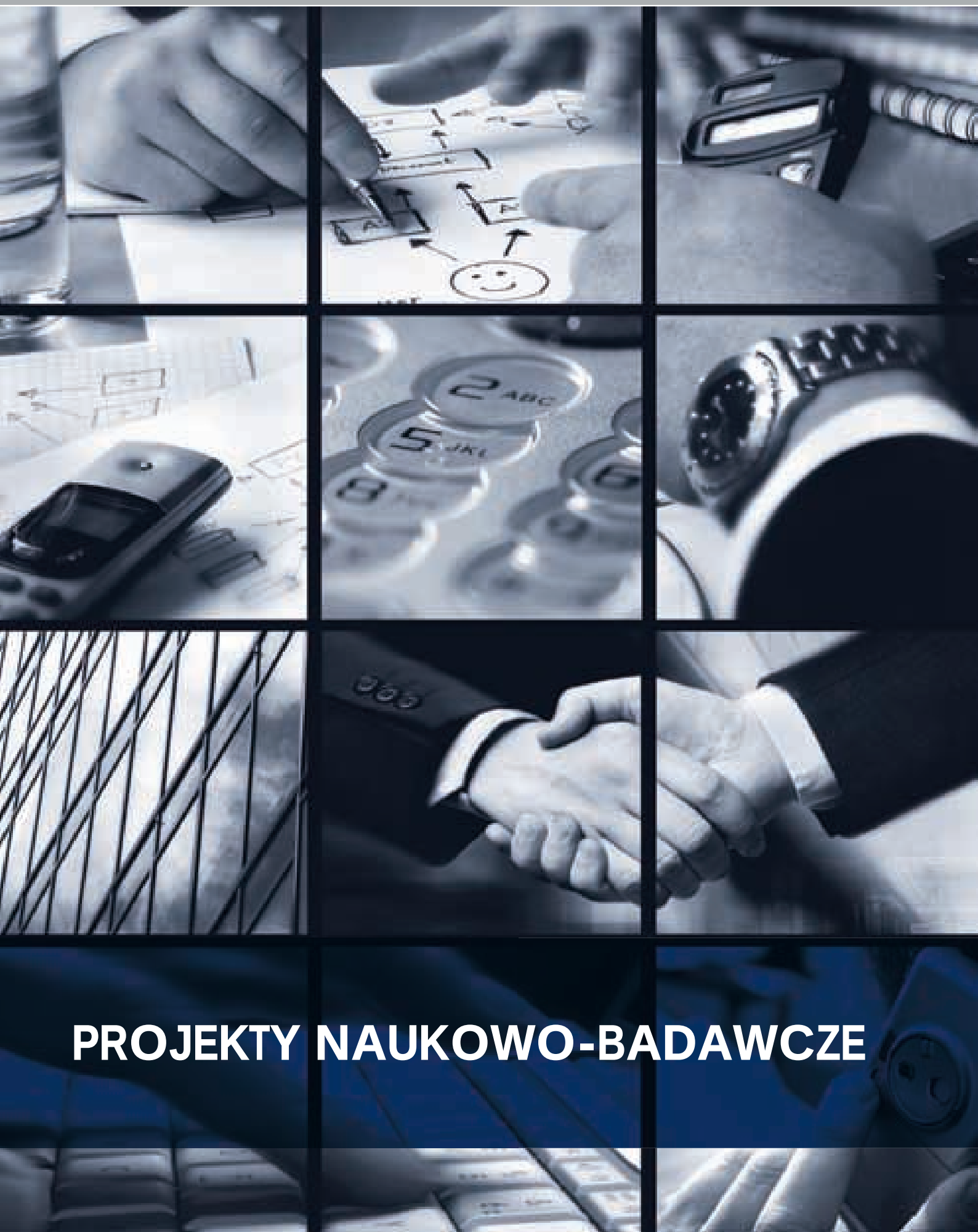
Liczba przeprowadzonych szkoleń

Konkurs Szefa ABW na najlepszą pracę licencjacką/magisterską z dziedziny bezpieczeństwa wewnętrznego państwa

W 2013 r. miała miejsce III edycja ogólnopolskiego konkursu na najlepszą pracę licencjacką/magisterską z dziedziny bezpieczeństwa wewnętrznego. Celem konkursu jest promocja i upowszechnianie problematyki bezpieczeństwa wewnętrznego państwa wśród młodzieży i kadry akademickiej, zwiększenie świadomości społecznej w tym zakresie oraz profilaktyka i edukacja na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego.

Do konkursu zgłoszono 41 prac obronionych w roku akademickim 2012/2013. Komitet Konkursowy podjął decyzję o nieprzyznaniu nagrody pierwszej i drugiej. Przyznano dwie nagrody trzecie oraz dwa wyróżnienia.

PROJEKTY NAUKOWO-BADAWCZE

Modernizacja systemów teleinformatycznych

W 2013 r., w ramach prac z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego-finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, ABW uczestniczyła w projekcie pod nazwą „ROTOR”. Jego celem była budowa systemu organizacyjnego mającego na celu zagwarantowanie najwyższego poziomu ochrony kryptograficznej krajowych informacji niejawnych.

W celu modernizacji systemów teleinformatycznych związanych z konstrukcją urządzeń do ochrony informacji niejawnych w ABW opracowano autorskie rozwiązania w postaci demodulatorów i dekodatorów służących do nasłuchu określonych typów transmisji radiowych.

W 2013 r. kontynuowane były także prace w ramach długoletnich projektów służących zabezpieczeniu informacji niejawnych. Przygotowano i uruchomiono w sieci CATEL m.in. portal wspomagający zgłaszanie i reagowanie na incydenty teleinformatyczne w urzędach administracji państwowej. Dostrzegając potrzebę modernizacji analogowych systemów radiowych, narażonych na rozpoznanie ze strony obcych służb, ABW wybudowała, wdrożyła i zmodernizowała nowoczesny, cyfrowy system radiokomunikacyjny TETRA.

Działania innowacyjne Biura Badań Kryminalistycznych ABW

W ostatnich latach Biuro Badań Kryminalistycznych ABW podjęło szereg działań innowacyjnych, których celem było zwiększenie efektywności realizowanych zadań poprzez wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technicznych w zwalczaniu różnego rodzaju przestępczości. W 2013 r. kontynuowano prace nad kolejnymi projektami naukowo-badawczymi z dziedziny kryminalistyki, w tym:

- *Projektowanie badań empirycznych i analizy materiałów dotyczących specyfiki metod kryminalistyki w pracy służb specjalnych oraz służb porządku publicznego.* Projekt realizowany jest z wykorzystaniem najnowszych zdobyczy naukowych oraz nowoczesnej aparatury analityczno-pomiarowej. W jego ramach prowadzone są m.in.: badania autentyczności nagrań fonicznych skomprimowanych stratnie, biometryczna identyfikacja głosu w telefonii internetowej VoIP oraz GSM, opracowanie i walidacja metodyki identyfikacji śladów nieorganicznych substancji jonowych w miejscu eksplozji improvisowanych materiałów wybuchowych i mieszanin pirotechnicznych, walidacja i wdrożenie metod identyfikacji śladów powybuchowych na miejscu zdarzenia z wykorzystaniem spektroskopii jonów mobilnych, opracowanie metodyki niejawnego znakowania substancji psychotropowych z grupy amfetaminy;
- *System akustycznej platformy pomiarowej dla potrzeb bezpieczeństwa informacji stworzony z wykorzystaniem interferometrycznej metody pomiaru drgań.* W jego ramach prowadzone są m.in. badania dotyczące: rejestracji oraz analizy nagrań w warunkach rzeczywistych w celu określenia parametrów sygnałów zakłócających ze szczególnym uwzględnieniem korelacji sygnałów między kanałami; wyboru algorytmów redukcji szumu oraz innych sygnałów zakłócających rejestrowanych w warunkach rzeczywistych.

Ponadto został zakończony projekt *Badania zmienności genetycznej na poziomie komórkowym – nowe możliwości identyfikacji kryminalistycznej.*

Biuro Badań Kryminalistycznych ABW 13 grudnia 2013 r. uzyskało akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na badania w dziedzinie nauk sądowych w zakresie odwzorowywania linii papilarnych, identyfikacji śladów biologicznego pochodzenia ludzkiego oraz rękopisów.

KOMUNIKACJA ZE SPOŁECZEŃSTWEM

Witryny internetowe ABW

Ważnym elementem polityki informacyjnej Agencji są witryny internetowe. Na stronie www.abw.gov.pl można znaleźć m.in.: informacje na temat ABW, jej bieżącej działalności, jak również naboru do służby i organizowanych szkoleń.

Specjalistyczne informacje z zakresu cyberbezpieczeństwa znajdują się na stronie www.cert.gov.pl. Publikowane są na niej m.in.: aktualne informacje o istotnych zagrożeniach, nowych podatnościach w popularnych systemach i aplikacjach, najpopularniejszych formach ataków sieciowych oraz sposobach ochrony. Ponadto witryna zawiera biuletyny bezpieczeństwa udostępniane przez producentów sprzętu i oprogramowania. W tym kontekście warto podkreślić, że ABW jest także współautorem rządowego dokumentu strategicznego *Polityka Ochrony Cyberprzestrzeni RP* mającego na celu podwyższenie poziomu bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych wykorzystywanych w administracji publicznej.

Informacje przeznaczone dla początkujących użytkowników sieci Internet – m.in.: filmy o zagrożeniach, na jakie jest narażony użytkownik korzystający z internetu oraz zestaw porad, jak chronić komputer przed zagrożeniami z sieci – prezentuje witryna surfujbezpiecznie.pl.

„Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”

W 2013 r. wydano kolejne trzy numery tego periodyku w nakładzie po 2 tys. egzemplarzy, w tym wydanie specjalne opracowane we współpracy z Ośrodkiem Studiów Wschodnich im. Marka Karpia. Ponadto cyklicznie ukazywały się numery *Biblioteki Przeglądu Bezpieczeństwa Wewnętrznego*.

go, z których największą popularnością cieszyła się publikacja pt. *Współpraca SB MSW PRL z KGB ZSRR w latach 1970 - 1990. Próba bilansu*.

Na podstawie dorocznej oceny Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, czasopismo ABW otrzymało 4 pkt (poprzednia ocena: 1 pkt) i jest to największy progres wśród czasopism poświęconych tematyce bezpieczeństwa. Ponadto PBW zostało poddane kompleksowej i wieloetapowej ocenie w ramach procesu ewaluacji IC Journals Master List 2012. Jej wynikiem było przyznanie periodykowi ABW wskaźnika ICV (Index Copernicus Value) w wysokości 4.04 pkt.

Wystawy

Dużym zainteresowaniem cieszyły się wystawy zorganizowane przez COS ABW. Pierwszą z nich (we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej) pt. *Służby specjalne II Rzeczypospolitej 1918-1939. Blaski i cienie*, obejrzały tysiące mieszkańców polskich miast, prezentowana była również w sejmie. Drugą wystawę poświęcono pamięci jednego z twórców polskiego kontrwywiadu po roku 1989 płk. Konstantemu Miodowiczowi. Została zaprezentowana w siedzibie Agencji i stanowiła uzupełnienie uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku jego czci.

Premier Donald Tusk przemawia na uroczystości odsłonięcia tablicy poświęconej płk. Konstantemu Miodowiczowi.

Wystawa w sejmie poświęcona służbom specjalnym II Rzeczypospolitej

Rzecznik Prasowy

Rzecznikiem prasowym ABW jest ppłk Maciej Karczyński. W ubiegłym roku do Zespołu Prasowego ABW wpłynęło 460 zapytań od dziennikarzy. Opublikowano 46 komunikatów. Rzecznik wystąpił w 61 nagraniach dla mediów.

e-mail: rzecznik@abw.gov.pl

tel. (022) 845-30-15, 565-91-91, 565-92-92

CENTRALA ABW W WARSZAWIE

ul. Rakowiecka 2A, 00-993 Warszawa

e-mail: poczta@abw.gov.pl

Oficer dyżurny ABW:
tel. (22) 585-79-10, 565-91-10

Centrum Antyterrorystyczne ABW: 996

Skargi i wnioski:
tel. (22) 585-91-92 (w godz. 8:15 – 16:00)

DELEGATURA STOŁECZNA ABW

ul. Rakowiecka 2A, 00-993 Warszawa

e-mail: poczta@abw.gov.pl

Oficer dyżurny ABW:
tel. (22) 585-79-10, 565-91-10

DELEGATURA ABW W BIAŁYMSTOKU

ul. Żurawia 69, 15-535 Białystok

Oficer dyżurny:
tel. (85) 654-92-10

DELEGATURA ABW W BYDGOSZCZY

ul. Ogińskiego 28, 85-092 Bydgoszcz

Oficer dyżurny:
tel. (52) 375-61-09/08

DELEGATURA ABW W GDAŃSKU

ul. Okopowa 9, 80-819 Gdańsk

Oficer dyżurny:
tel. (58) 764-45-11, 301-34-30

DELEGATURA ABW W KATOWICACH

ul. Lompy 19, 40-038 Katowice

Oficer dyżurny:
tel. (32) 200-51-21

DELEGATURA ABW W KRAKOWIE

ul. Mogilska 109, 31-571 Kraków

Oficer dyżurny:
tel. (12) 254-31-11

DELEGATURA ABW W ŁODZI

ul. Północna 38/40, 91-425 Łódź

Oficer dyżurny:
tel. (42) 632-92-10, 635-05-50

DELEGATURA ABW W LUBLINIE

ul. Narutowicza 73, 20-019 Lublin

Oficer dyżurny:
tel. (81) 521-34-99

DELEGATURA ABW W OPOLU

ul. Nysy Łużyckiej 23, 45-034 Opole

Oficer dyżurny:
tel. (77) 451-21-30

DELEGATURA ABW W POZNANIU

ul. Rolna 53, 61-487 Poznań

Oficer dyżurny:
tel. (61) 647-10-55, 647-10-57

DELEGATURA ABW W RADOMIU

ul. 11 Listopada 43, 26-600 Radom

Oficer dyżurny:
tel. (48) 345-67-85

DELEGATURA ABW W RZESZOWIE

ul. Dąbrowskiego 30, 35-036 Rzeszów

Oficer dyżurny:
tel. (17) 861-51-86, 861-52-44

DELEGATURA ABW W SZCZECINIE

ul. Małopolska 15, 70-515 Szczecin

Oficer dyżurny:
tel. (91) 431-00-82

DELEGATURA ABW WE WROCŁAWIU

ul. Druckiego-Lubeckiego 2, 50-036 Wrocław

Oficer dyżurny:
tel. (71) 340-53-15, 0 603-990-900

DELEGATURA ABW W ZIELONEJ GÓRZE

ul. Fryderyka Chopina 16, 65-031 Zielona Góra

Oficer dyżurny:
tel. (68) 451-65-81, 451-65-82

DELEGATURA ABW W OLSZTYNIE

ul. Partyzantów 17, 10-524 Olsztyn

Oficer dyżurny:
tel. (89) 527-62-07, 539 -61-41